

Werken met lettertypen

Word een echte typograaf

Hoewel Windows standaard over een tamelijk uitgebreid arsenaal aan lettertypen beschikt, kan het zomaar gebeuren dat u naar iets speciaals op zoek bent. Om een bepaalde brief een specifiek uiterlijk te geven bijvoorbeeld. Gelukkig is er keuze genoeg aan gratis lettertypen online!

Lettertypen blijven leuk, ze bepalen het uiterlijk van een document volledig. Stel dat u bijvoorbeeld een uitnodiging voor een feestje in retro-stijl wilt versturen, dan is een lettertype van een versleten ouderwetse typemachine natuurlijk welhaast een must. Alleen zit dat niet standaard in Windows. Voordat we op jacht gaan naar lettertypen is het goed om te weten dat veel lettertypen in Windows in het zogeheten .ttf-formaat (TrueType) zijn bewaard. Van meer recente datum is OpenType met als bestands-extensie (meestal) .otf. Het maakt niet uit welke van beide lettertypeformaten u straks op een lettertypenwebsite kiest, ze werken allebei in Windows. Verder geldt dat veel websites enorme verzamelingen lettertypen aanbieden waarvan de herkomst niet altijd even duidelijk is. Ofwel: er zitten ook soorten tussen die beschermd zijn door een copyright. Nu is dat voor thuisgebruik veelal geen echt groot probleem, maar kijk uit als u een lettertype van onbekende herkomst meer publiek gaat gebruiken. Denk aan bijvoorbeeld een reclamefoldertje dat u door de omgeving verspreid, in principe bent u dan verkeerd bezig. Beter is het om voor zogeheten public domain en open source lettertypes te kiezen, daarvan weet u zeker dat ze nooit gezeur op zullen leveren.

Font Library

Een mooi beginpunt om uw verzameling lettertypen uit te breiden is Font Library (<https://fontlibrary.org/>). We gaan even wat dieper op de 'werking' van deze site in, of beter: het downloaden en installeren van een lettertype hier vandaan. De sites die we verderop in het artikel noemen,

werken min of meer volgens hetzelfde recept. Als besturingssysteem gebruiken we Windows 10. Breng met de browser een bezoekje aan de genoemde site; u ziet direct een aantal 'featured' lettertypen. Ziet u hier al iets van uw gading, klik dan op het getoonde exemplaar. In een nieuwe pagina krijgt u een beter voorbeeld te zien van het lettertype. Om het te downloaden naar uw computer klikt u op de bruine downloadknop rechtsboven aan deze pagina.

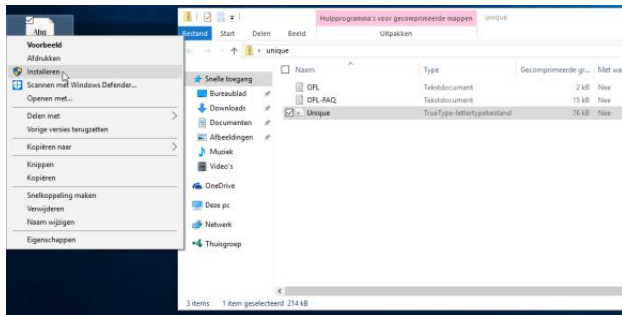
Klik op de downloadknop om een lettertype op te halen.

Installeren

Het lettertype zit verstopt in een .zip-bestand. Om het uit te pakken kunt u een speciaal unzip-programma gebruiken, maar Windows kan zelf tegenwoordig ook prima omweg met deze gecompriëerde archieven: een dubbelklik op het zipje volstaat om het in een Verkenner-venster te openen. Nu is het zaak om het TrueType-lettertypebestand

Ronald Smit

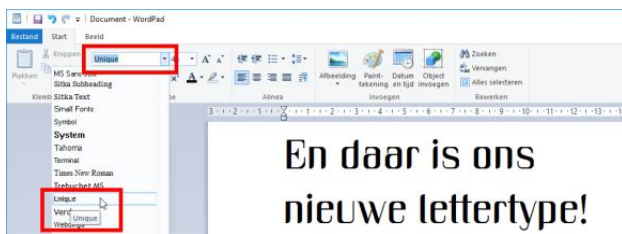
(aangegeven in de kolom Type direct na de bestandsnaam) even tijdelijk op (bijvoorbeeld) het bureaublad of in een andere map te plaatsen. Een lettertype rechtstreeks vanuit een zip-bestand installeren is namelijk niet mogelijk. Kortom: sleep het lettertypebestand – in ons voorbeeld Unique geheten – even naar het bureaublad. Als het daar eenmaal is aanbeland klikt u er met de rechter muisknop op. In het geopende contextmenu klikt u op Installeren.

Erst slepen (uit het zip-bestand) en dan installeren.

Gebruiken

Het lettertype is direct beschikbaar. Om dit te controleren start u bijvoorbeeld Wordpad (menu Start, Accessoires) of uw favoriete tekstverwerker. Via het lettertypemenu kunt u het net als elk ander lettertype selecteren. Belangrijk is om de naam van uw nieuwe aanwinst te onthouden, want anders blijft u zoeken.

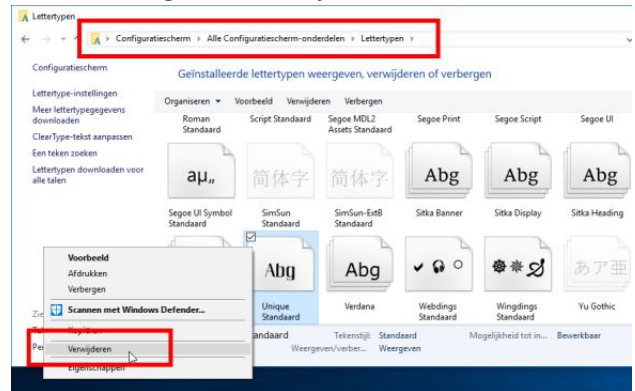

Het gedownloade en inmiddels geïnstalleerde lettertype in volle glorie.

Verwijderen

Om een geïnstalleerd lettertype weer te verwijderen (bijvoorbeeld omdat het u uiteindelijk toch niet beviel) klikt u met de rechter muisknop op de Startknop. Klik dan op Configuratiescherm. Kies in het geopende venster middels het menuutje rechtsboven in beeld voor de optie Grote

pictogrammen. Klik op Lettertypen en zoek het te verwijderen exemplaar. Klik hier met de rechter muisknop op en klik vervolgens in het geopende contextmenu op Verwijderen, gevolgd door een klik op Ja in het waarschuwingsvenster. Doe dit overigens niet bij lettertypen die al op uw systeem geïnstalleerd waren, zeker niet bij systeemlettertypen. Als u niet precies (meer) weet wat ook alweer was, dan kunt u beter op safe spelen en een lettertype niet verwijderen. Als u niet overenthousiast aan het lettertypen-installeren gaat is er niks aan de hand: een paar lettertypen meer hebben geen invloed op Windows. Honderden wel. Maak desnoods een lijstje met door u zelf geïnstalleerde lettertypen, dan kunt u in de toekomst doelgericht verwijderen.

Weg ermee, maar wel met beleid!

Zoeken

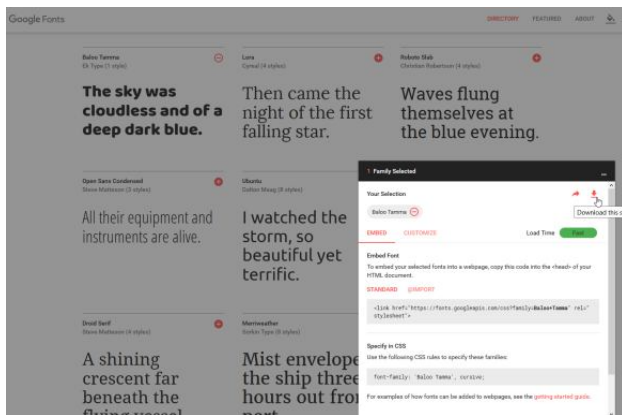
Terug naar de site Font Library. Rechtsboven vindt u daar een zoekveld. Stel dat u nog steeds dat lettertype van een oude schrijfmachine zoekt, dan tikt u hier *typewriter* gevolgd door een druk op Enter. In ieder geval het lettertype GNUTypeewriter lijkt aan uw (onze) wens te voldoen.

Meer

Google heeft een uitgebreide website met flink wat lettertypen. Eigenlijk zijn ze bedoeld voor gebruik op websites (dankzij de meest recente opmaaktaal HTML5 kan dat eenvoudig), maar niets belet u om ze te downloaden voor lokaal gebruik.

Ga met de browser naar <https://fonts.google.com/> en klik op het plusje bij een lettertype wat u bevalt; de hele 'familie' (bij elkaar behorende lettertypen) wordt dan automatisch geselecteerd. U ziet rechtsonder in uw browservenster een melding (1 Family Selected). Klik op deze melding en in het opengeklapte paneel op het oranje downloadpijltje rechtsboven in beeld. Bewaar het .zip-bestand en installeer de erin verpakte lettertypen op de eerder uitgelegde manier. Neem verder ook eens een kijkje op <http://www.fontspace.com/category/open>, daar vindt u eveneens een scala aan lettertypebestanden. Middels wat Googelen vindt u ook snel lettertypen, maar zoals gezegd is het dan niet altijd duidelijk of een en ander legaal is. Zorg in ieder geval dat u een recente virusscanner hebt geïnstalleerd en vermijd lettertypen die in een .exe-bestand verpakt zitten. Ga alleen voor .zip of desnoods het .ttf of .otf-formaat zelf. Uiteraard om meeliftend ongemak te voorkomen.

Google heeft flink wat lettertypen klaarstaan.

Niet te veel

Het is verleidelijk om gelijk maar honderden lettertypen te installeren. Niet doen, want Windows wordt daar niet sneller van. Bovendien wordt het dan erg moeilijk om snel een lettertype terug te vinden in een programma: de lijst met aangeboden exemplaren is dan simpelweg extreem lang. Bedenk ook dat veel softwarepakketten ook weer eigen lettertypes mee-installeren en u snapt dat het zaak is niet al te enthousiast te installeren. Maak echt een bewust keuze en installeer alleen die lettertypen die u ook echt gaat gebruiken.

Boektitels bij Werken met lettertypen

DTP-Naslagboek

Ris, van Dijk, Hollander

INKIJKEN

BESTELLEN

